



# Rechtshistorische Courant

## *Inhoud September 2020*

Woord vooraf.....	2
Call for Papers .....	3
Call for papers: Section histoire du droit et des institutions - 58e congrès des cercles archéologiques et historiques de Belgique.....	3
Call for papers: Law and image: illuminated legal manuscripts. Clio@Themis.....	3
Call for papers: Springer Global Encyclopedia of Territorial Rights .....	3
Call for papers: Proposed Special Issue for Law and Literature (Cardozo Law School): Humor and the Law .....	3
Kalender.....	4
7 september 2020 - Rechtshistorikertag 2020: Webinar Forum der Jungen.....	4
9 september 2020 – Openbare verdediging proefschrift Kaat Cappelle .....	4
18 september 2020 – Openbare verdediging proefschrift Christophe Maes .....	4
1 oktober 2020 – Standen& Landen-Lezing: Prof. dr. Miroslav Šedivý (Univ. of Pardubice) .....	4
Belgisch-Nederlandse Rechtshistorische Dagen 2020 (UITGESTELD, 2021) .....	4
15-16 april 2021 – ESIL Research Forum (Catania) .....	4
British Legal History Conference 2021 (UITGESTELD: 6-9 juli 2022).....	5
Varia .....	5
Rijksarchief - digitale dienstverlening.....	5
Universiteit Leiden - Keuzevak Hoge Raad van Holland en Zeeland.....	6
OPEN ACCESS: JSTOR stelt 6000 e-books en 150+ tijdschriften ter beschikking.....	6
DIGITALISERING: Algemeen Rijksarchief: 3500 nieuwe beelden uit iconografische collectie.....	6
CALL FOR APPLICANTS: Fellowship Programme – French Institutes for Advanced Study (Deadline: 15 September 2020).....	6

## Woord vooraf

Geachte lezer,

Internet volat, scripta manent?

In internettijden kan documentatie soms zeer vluchtig zijn. Voor zover nodig, kreeg de redactie van de Courant nog een herinnering daaraan in de afgelopen maand. Alain Wijffels, een trouwe steun en toeverlaat van de Courant, vroeg een aflevering uit 2008 op. (Dat laatste bewijst meteen dat hij dan toch niet alwetend is, zoals wij tot nog toe veronderstelden.) Aanvankelijk vonden we geen exemplaar terug, maar gelukkig slaagde Sebastiaan Vandenbogaerde erin alle Couranten sinds 2012 weer boven te halen en Bruno Debaenst had zelfs nog alles van voordien. Na het slaken van een zucht van verlichting, blijft wel de vraag: Wat als we niet op hen hadden kunnen rekenen? Bijkomend: hoe snel gaat informatie verloren? Zo publiceerde Erik Florijn midden de jaren 1990 zijn proefschrift over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlands Burgerlijk Wetboek. Opvallend daarbij was dat zelfs belangrijke documenten van amper tien jaar eerder al spoorloos bleken. Nu België werkt aan een nieuw Burgerlijk Wetboek, moeten we vaststellen dat het nog erger kan. De ontwerpen van de diverse boeken veranderen wel eens en zelfs nu is het soms al zeer lastig om een vroegere versie terug te vinden. Kortom, een goede bewaring van de digitale archieven moet een belangrijk aandachtspunt voor rechtshistorici zijn, maar laat ons vanwege de Courant eerst vegen voor eigen deur. (En daarvoor kunnen we gelukkig rekenen op Karin Pensaert die hiervoor zal zorgen in de loop van de komende maanden.)

*De hoofdredacteur*

Dirk Heirbaut

*Redactie*

Filip Batselé

Laura Mortiers

Pieterjan Schepens

Sebastiaan Vandenbogaerde

Florenz Volkaert

## Call for Papers

### Call for papers: Section histoire du droit et des institutions - 58e congrès des cercles archéologiques et historiques de Belgique

Het 58ste congres van de Association des Cercles francophones d'histoire et d'archéologie vindt, uitgesteld, plaats van 19 tot 21 augustus 2021. De inschrijvingen ervoor zijn vanaf nu geopend, en lopen tot 30 september 2020. Meer informatie vindt u [hier](#).

### Call for papers: Law and image: illuminated legal manuscripts. Clio@Themis.

Clio@Themis, in samenwerking met de onderzoeksgroep IUS ILLUMINATUM aan de Faculteit Sociale en Menswetenschappen van de Universidade Nova de Lisboa, wijdt een themanummer aan "illuminated legal manuscripts" en wil daarmee een dialoog tot stand te brengen tussen rechtshistorici en andere experts om de decoratieve elementen en illustraties in de middeleeuwse manuscripten te duiden.

Geïnteresseerden kunnen een paper bijdragen van 20 tot 25 pagina's, geschreven in het Frans, Engels, Spaans of Italiaans. Voorstellen van onderwerpen dienen te worden opgestuurd voor 31 december 2020, en dit naar een van de coördinatoren van het project, namelijk Maria Alessandra Bilotta ([maria.bilotta@fcs.unl.pt](mailto:maria.bilotta@fcs.unl.pt)) en Serge Dauchy ([serge.dauchy@univ-lille.fr](mailto:serge.dauchy@univ-lille.fr)).

Meer informatie kan via [deze link](#) vinden

### Call for papers: Springer Global Encyclopedia of Territorial Rights

De *Global Encyclopedia of Territorial Rights* is op zoek naar geïnteresseerden om een aantal rechtsgeschiedenisgerelateerde artikels van 3000 à 5000 woorden te schrijven voor de *Encyclopedia*. De *Encyclopedia* is een interdisciplinair project dat territoriale claims vanuit juridische, politieke en sociologische hoek bestudeert. [Algemene informatie](#) en twee voorbeeldartikels vindt u [hier](#) en [hier](#).

### Call for papers: Proposed Special Issue for Law and Literature (Cardozo Law School): Humor and the Law

In het kader van een *special issue proposal* voor het tijdschrift *Law and Literature* wordt gezocht naar geïnteresseerden om bijdragen te schrijven over het raakvlak tussen humor en recht – een thema dat vaak in de praktijk opduikt maar waar nog maar weinig interdisciplinair onderzoek naar gedaan is. Artikels dienen tussen de 8.000 en 10.000 woorden te bevatten, en moeten één specifieke gerechtelijke zaak behandelen over humor, uitgedrukt in eender welk medium. Meer informatie vindt u [hier](#). Geïnteresseerden dienen voor 1 november 2020 een abstract en een korte bio door te sturen naar [humorandthelaw@gmail.com](mailto:humorandthelaw@gmail.com).

## Kalender

### 7 september 2020 - Rechtshistorikertag 2020: Webinar Forum der Jungen

Zoals eerder vermeld in de Rechtshistorische Courant, werd de 43<sup>ste</sup> *Rechtshistorikertag* uitgesteld naar 2022 (8-12 augustus). De organisatie is erin geslaagd om het “*Forum der Jungen*” dit jaar wel nog te organiseren als Webinar. Op 7 september 2020 zal dit Forum tussen 13.00-18.15 georganiseerd worden via Zoom. Tevens zal op dit moment ook de “*Preis des Rechtshistorikertages 2020*” uitgereikt worden. Informatie hoe u de conferentie via Zoom kan volgen vindt u op de website van het [Forum historiae iuris](#). Het programma zelf vindt u [hier](#).

### 9 september 2020 – Openbare verdediging proefschrift Kaat Cappelle

Op woensdag 9 september 2020 vindt de openbare verdediging van het proefschrift van Kaat Cappelle plaats. Meer informatie over haar doctoraat, getiteld “De strijd om de broek. Getrouwde vrouwen en recht in het zestiende-eeuwse Antwerpen” vindt u [hier](#). Meer informatie over de verdediging zelf vindt u via [deze link](#). Gelet op de coronamaatregelen is de publieke toegang beperkt, maar wie wil kan de verdediging bekijken via livestream. Daarvoor stuurt u voor 7 september een mail naar [Kaat.Cappelle@vub.be](mailto:Kaat.Cappelle@vub.be).

### 18 september 2020 – Openbare verdediging proefschrift Christophe Maes

Op vrijdag 18 september verdedigt Christophe Maes zijn proefschrift, getiteld “Het soevereiniteitsbegrip in de Belgische Grondwet van 1831”. De verdediging start om 17u. Omwille van de coronamaatregelen gaat ze slechts in beperkte kring door; wie geïnteresseerd is, kan ze via livestream bekijken via deze link: [livestream.kuleuven.be](https://livestream.kuleuven.be) (toegangscode 250051).

### 1 oktober 2020 – Standen& Landen-Lezing: Prof. dr. Miroslav Šedivý (Univ. of Pardubice)

Op 1 oktober 2020 vindt een lezing plaats van prof. dr. Miroslav Šedivý, met als onderwerp “*The public response to international security 1830-1848: The Europeans between the written law (Recht) and the law of the mightiest (Faustrecht)*”. Deze lezing vindt plaats via Microsoft Teams. Wie wil deelnemen, meldt dit op voorhand via [standenlanden@gmail.com](mailto:standenlanden@gmail.com) en ontvangt op die manier een link. Meer uitleg over de lezing vindt u [hier](#).

### Belgisch-Nederlandse Rechtshistorische Dagen 2020 (UITGESTELD, 2021)

Tot slot zijn ook de Belgisch-Nederlandse Rechtshistorische Dagen uitgesteld tot 2021. Als gevolg hiervan vervalt ook de *Call for Papers*. In verband met de corona-maatregelen die de Erasmus Universiteit Rotterdam heeft genomen voor het academisch jaar 2020-2021 is de capaciteit van collegezalen sterk gereduceerd. Gevolg hiervan is dat er op 17-18 december 2020 geen geschikte zalen zijn om het gebruikelijke aantal deelnemers aan dit congres in onder te brengen. Het congres zal worden uitgesteld tot een nader te bepalen datum in 2021.

### 15-16 april 2021 – ESIL Research Forum (Catania)

Na gezamenlijk overleg heeft het *ESIL Executive Committee* beslist dat het *ESIL Research Forum* uitgesteld zal worden naar 15-16 april 2021. Deze beslissing werd met pijn in het hart genomen,

maar de organisatie is zich bewust van de noodzaak om strikt om te gaan met de nodige maatregelen in de strijd tegen COVID19.

### **British Legal History Conference 2021 (UITGESTELD: 6-9 juli 2022)**

Ook de *British Legal History Conference*, die gepland was voor 7-10 juli 2021 te Belfast, zal worden uitgesteld ten gevolge van COVID19. Het organiserend comité heeft besloten om de conferentie te organiseren in juli 2022. In maart 2021 zal het organiserend comité een nieuwe Call for Papers lanceren. Meer informatie over de British Legal History conference vindt u op de website van de [Edinburgh Legal History Blog](#).

## *Varia*

### **Rijksarchief - digitale dienstverlening**

Het Algemeen Rijksarchief doet een oproep aan alle onderzoekseenheden geschiedenis, kunstgeschiedenis en rechtsgeschiedenis om via het e-mailadres [diva@arch.be](mailto:diva@arch.be) contact op te nemen in verband met de optimalisering van de digitale dienstverlening. In het licht van de coronacrisis is tijdens de voorbije weken het online aanbod reeds aanzienlijk toegenomen. In het kader van de verdere uitbouw van de digitale leeszaal, wordt onderzoekers gevraagd:

- 1. met het oog op projecten, seminars, enz. - voorstellen te doen inzake digitalisering,** om zo de behoeften van de academische wereld beter te kunnen inschatten. In het kader van het door BELSPO gefinancierde programma Digit04 levert het Rijksarchief reeds grote inspanningen om belangrijke bronnenreeksen te digitaliseren. Het tracht hierbij te houden met de desiderata van uiteenlopende groepen gebruikers. Voorstellen moeten de volgende elementen bevatten: duidelijke identificatie van de te scannen bestanddelen, doelstelling (seminarie, onderzoeksproject, enz.) en omvang van de gebruikersgroep.
- 2. na te gaan of er in het kader van onderzoeksprojecten, doctoraten, enz. (delen van) reeds gescande bestanden op aanvraag online ter beschikking kunnen gesteld worden.** Een aantal archieven zijn al gedigitaliseerd en vormen als het ware een slapend kapitaal. [In bijlage](#) vindt u een selectie van de voornaamste bestanden uit deze 'reserve'.

Via de zoekrobot kunnen onderzoekers een volledig overzicht krijgen door enkel "alleen gedigitaliseerde archiefbestanden" aan te vinken en dan via de filters te verfijnen op bewaarplaats, type bestand, enz. Op die manier kan men zowel de bestanden te zien die op internet beschikbaar zijn als die op intranet (enkel in de leeszaal) kunnen worden ingezien. Bij de laatste categorie verschijnt een boodschap of kan men enkel de thumbnails zien. Na het klikken op deze kleine afbeeldingen zal de viewer niet openen en kunt men het document niet online consulteren.

Deze informatie mag verder verspreid worden. Aanvragen (en alle andere communicatie over digitale valorisatie) gebeuren via het eerder vermelde e-mailadres [diva@arch.be](mailto:diva@arch.be).

### Universiteit Leiden - Keuzevak Hoge Raad van Holland en Zeeland

Professor Egbert Koops en drs. Tim van Polanen doceren tijdens het eerste semester van het komende academiejaar 2020-2021 een [keuzevak over de Hoge Raad van Holland en Zeeland](#) aan de Universiteit Leiden. Het vak is specifiek gericht op het gebruik van het archief van de Hoge Raad.

Iedereen die interesse heeft, docent of student, is welkom om deel te nemen of voor een enkele bijeenkomst aan te schuiven. Gelet op de corona-maatregelen, zal het vak naar alle waarschijnlijkheid online worden aangeboden. Het archief van de Hoge Raad is bijna integraal gedigitaliseerd en leent zich dus uitstekend tot een digitale onderwijsvorm. Geïnteresseerden nemen contact op met de lesgevers via [t.a.van.polanen@law.leidenuniv.nl](mailto:t.a.van.polanen@law.leidenuniv.nl) of [e.koops@law.leidenuniv.nl](mailto:e.koops@law.leidenuniv.nl).

### OPEN ACCESS: JSTOR stelt 6000 e-books en 150+ tijdschriften ter beschikking

Naar aanleiding van de COVID19-crisis zal JSTOR 6.000 e-books en meer dan 150 tijdschriften via *open access* beschikbaar stellen. Een rechtshistorische selectie kan u [hier](#) terugvinden.

### DIGITALISERING: Algemeen Rijksarchief: 3500 nieuwe beelden uit iconografische collectie

Het Algemeen Rijksarchief van België heeft 3500 nieuwe beelden uit haar iconografische collectie [online](#) gezet. Deze nieuwe digitale documenten zijn heel verscheiden naar vorm en inhoud, en beslaan meer dan drie eeuwen geschiedenis.

### CALL FOR APPLICANTS: Fellowship Programme – French Institutes for Advanced Study (Deadline: 15 September 2020)

De FIAS (*French Institutes for Advanced Study*) hebben een *Call for Applicants* voor 31 *fellowships* (waarvan 17 in Parijs, 5 in Lyon, 6 in Marseille en 3 in Montpellier). Deze *fellowships* laten onderzoekers binnen de sociale en menswetenschappen toe om gedurende een periode van 10 maanden onderzoek te voeren aan één van de *French Institutes*. De minimumvereiste om te solliciteren is het beschikken over een doctoraat en tenminste 2 jaar bijkomende onderzoekservaring (of Master en minimum 6 jaar onderzoekservaring). Meer informatie over dit programma vindt u op de website van de [French Institutes for Advanced Study](#).

De voorgaande nieuwsbrieven kan U vinden op: [www.rechtsgeschiedenis.be](http://www.rechtsgeschiedenis.be). Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 400 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, stuur dan een e-mail naar [de redactie](#). Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden. Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze nieuwsbrief laten verspreiden, mail dan naar: [courant@ugent.be](mailto:courant@ugent.be)